

manden for Kjøbenhavns 6te District (Mourier), og jeg vilde have søiet adskillige Bemærkninger til, for nærmere at oplyse og begrunde det, han havde udtalt, med Hensyn til det, som ogsaa jeg antager, Ikke-Lovlige i den Fremgangsmaade, som er brugt fra Muursvendenes Side, men jeg skal efter det, den ærede Formand før yttrede om Forhandlingernes Begrændsning, nu ikke nærmere gaae ind herpaa. Jeg kan, som sagt, i alt Væsentligt henholde mig til det, min ærede Sidemand har anført, ligesom og til det, den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns Amts 4de District (Krieger) har udtalt; kun det skal jeg tillade mig at bemærke, at Spørgsmaalet om, hvad der her egentlig handlede om, navnlig det egentlige Diemed for Svendenes Forening, og hvorvidt altsaa Saadant var tilladeligt efter Grundlovens her omhandlede § 92, forekommer mig at være i høj Grad skjævt stillet, saavel af den ærede Rigsdagsmand for Hølsbæk Amts 2det District (Tscherning) som af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te District (J. N. Hansen), og det er naturligvis en ganske simpel Følge heraf, at de ere komne til et ganske andet Resultat om Grundlovens Anvendelighed her, end jeg troer, at man retteligen kan komme til.

David: Jeg forlangte Ordet tidligere, især fordi jeg vilde hente Dmærksomheden paa, hvad den ærede 4de Deputerede for Kjøbenhavns Amt (Krieger) nu har ytret, at her egentligt debatteres om en Sag, som ikke ligger affluttet for os. Vi ere paa et Gebeet, hvor det er langt lettere at mislede end at vejlede den offentlige Mening. Jeg kan, efterat han har udtalt sig i denne Retning, indskrænke mig til nogle faa Ord; men der er en Betragtning, som jeg ønsker at tilbagefalde ikke i en enkelt Talers, men i hele Forsamlingens Grindring, fordi det forekommer mig, at man idetmindste siltiende er gaaet ud fra en Forsudsætning, som ved nærmere Betragtning dog maatte vise sig at være aldeles uholdbar. Jeg skal ikke bedømme, i hvilken Grad de hos os efter Lovgivningen bestaaende Indskrænkninger for visse Classer til at forene sig med Hensyn til deres Diemed som Næringsdrivende i alle Henseender ere nødvendige eller rigtige; jeg behøver heller ikke at sige, at jeg ikke skal

omtale, hvorvidt det er nødvendigt, at Lovbestemmelserne, saalange de ikke ere forandrede ved ny Lov, maae overholdes; thi det er dog vel en Selvfølge, og jeg kan ikke forudsætte, at noget af Thingets Medlemmer skulde have en anden Anskuelse, at en Lov, saalange den bestaaer, maa besolges, selv om Enkelte eller Mange med Rette kunde finde denne Lov mindre hensigtsmæssig; men det forekommer mig, at man har villet gjøre opmærksom paa, at der er en Modstrid mellem Grundlovens Bestemmelse om Foreningsret, § 92, og de Lovbestemmelser, som gaae ud paa at indskrænke visse Næringsdrivendes Ret til at forene sig. Der har flere Gange under disse Forhandlinger været henpeget herpaa, ja, man har endogsaa talt om, at det ligefrem vilde stride mod frie Borgeres Ret, naar man antog, at Svendene ikke kunde forene sig om, at de vilde ophøre, som man udtrykte sig, at drive en vis Næringsvei. Jeg skal i den Anledning gjøre opmærksom paa, at i et Land, hvor Foreningsretten i Grundloven er udtalt i langt bestemtere Udtryk end i vor Grundlov, findes alligevel slet ingen Tvivl om, at de ældre Love, som indskrænke visse Næringsdrivendes Ret til at træffe Aftale med Hensyn til den Betaling, som de enten ville fordre eller give for visse Slags Arbejder, bestaae i deres fulde Kraft; det er ikke meget længe siden, at man endogsaa i dette Land, hvorfra den Aand dog er udgaaet, som gjenspejler sig i alle nyere frie Forsatninger, har seet sig nødsaget til at bygge paa disse ældre Bestemmelser om Indskrænkning i de Næringsdrivendes Ret til at forene sig for at fordre eller give en vis Betaling, og har anerkjendt Indskrænkningens Nødvendighed. Jeg gaaer derfor aldeles ikke ind paa det foreliggende Tilfælde, som jeg ikke kan bedømme, fordi Aeterne ikke endnu i deres hele Udstrækning ligge for os, men jeg vil blot erindre om, at det er en falsk Anskuelse, at Grundlovens § 92 gjør Ophævelsen af alle Forbud mod Coalitioner, det være sig mellem Mestrene eller Svendene, til en Nødvendighed, eller at disse Forbud skulde være en Anomalie. Jeg skal ikke undlade, førend jeg sætter mig, at benytte denne Leilighed til at udtale min Overbeviisning om —, og jeg har i saamange